

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen ja sidonnaisuuden määritelmät

Johtotehtävät ja luottamustoimet

Sidonnaisuusilmoitus on tehtävä luottamushenkilön tai viranhaltijan johtotehtävistä sekä luottamustoimista elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä. Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvat yrityksen tai muun yhteisön johtotehtävät eli ainakin toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan tehtävät. Luottamustoimilla tarkoitetaan yhteisön tai yrityksen toimielinten jäsenyyttä eli keskeisimmin yrityksen hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenyyttä.

Ilmoitusvelvollisuuden edellytys on yhteisön harjoittama elinkeinotoiminta. Henkilön toimiminen esimerkiksi asunto-osakeyhtiön hallituksessa ei ole kohdan mukaan ilmoitettava tieto. Ilmoitettavia sidonnaisuuksia ovat myös kunnan tytäryhtiön johtotehtävät ja luottamustoimet.

Merkittävä varallisuus

Ilmoitusvelvollisuus koskee lähtökohtaisesti omaisuutta ja omistusosuuksia, jotka on hankittu liike tai sijoitustoimintaa varten. Siten ilmoitusvelvollisuus ei koske esimerkiksi henkilön tai hänen perheensä käytössä olevaa tavanomaista asuntoa, kesäasuntoa tai siihen kuuluvaa tonttia.

Maan tai metsän omistus

Merkitystä voi olla sellaisella kiinteistöjen omistuksilla, jotka sijaitsevat omassa kunnassa tai sellaisella alueella, johon päätöksenteko kohdistuu. Maan ja metsän omistaminen kunnassa voi tulla ilmoitettavaksi, mikäli henkilö kuuluu toimielimeen, joka käsittelee esimerkiksi kaavoitukseen liittyviä asioita tai maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia lupa-asioita.

Ilmoittaa tulee kohteen sijainti kaupunginosan, kylän tai tilan tarkkuudella sekä alueen suuruus neliömetreissä.

Osakkeenomistus

Merkitystä luottamustehtävien hoitamisen kannalta voi katsoa olevan kiinteistöyhtiöiden osakkeiden omistamisella tai muulla osakkeenomistuksella. Merkittävän omistuosuuden viitearvona voidaan pitää sellaista osake- tai muuta omistusta, joka antaa yli 20 prosentin äänivallan. Ilmoitusvelvollisuus koskee sekä välittömiä että välillisiä omistuksia (esim. yhteisön, yhtymän tai kuolinpesän kautta). Ilmoittaa tulee omistuksen laatu ja kohde sekä omistusosuus. Ilmoitusvelvollisuus ei koske talletuksia eikä rahasto-osuuksia. Henkilön omistaessa kunnan alueella sijoitusasuntoja tai liikehuoneistoja, ilmoittaa tulee kohteen sijainti kadunnimen tarkkuudella sekä kunta.

Velka tai takaus

Ilmoitusvelvollisuus koskee velkoja, takauksia ja muita vastuita, jotka on otettu liike- tai sijoitustoimintaa varten. Sellaista velkaa, takausta tai muuta sitoumusta, jota ei ole otettu tällaista toimintaa varten, ei tarvitse ilmoittaa. Siten ilmoitusvelvollisuus ei koske esimerkiksi asunto-, auto- tai muuta lainaa, jos sen ottaminen ei liity liike- tai sijoitustoimintaan.

Muut sidonnaisuudet

Myös henkilön yhdistys- ja säätiötoiminnalla voi olla merkitystä kunnallisen päätöksenteon puolueettomuuden arvioinnissa. Ilmoitusvelvollisuus koskisi niitä tietoja, joilla voidaan objektiivisesti arvioiden olla merkitystä luottamus- tai virkatehtävien hoitamisessa. Kohdan mukaan ilmoitettavia voivat olla esimerkiksi osuuskaupan luottamustoimet, seurakunnan luottamustehtävät, toimiminen yhdistyksen toiminnanjohtajana tai puheenjohtajana sekä elinkeinotoiminnan harjoittaminen kunnassa toiminimellä tai y-tunnuksella. Lähtökohtana on, että esimerkiksi yhdistyksen jäsenyys ei velvoita tekemään ilmoitusta, mutta puheenjohtajuus velvoittaa. Kyseessä tulee olla tehtävä, jolla on merkitystä luottamustehtävien hoitamisessa. Myös varapuheenjohtajan tehtävä voidaan rinnastaa puheenjohtajan tehtävään. Kunnan viranhaltijoilla on velvollisuus esittää ilmoitus sivutoimista. Kuntaliitto katsoo, että esimerkiksi aluehallituksen jäsenyys ja muut hyvinvointialueella merkittävää päätösvaltaa käyttävät toimielimien jäsenyydet ovat sellaisia luottamustoimia, joista tulee tehdä ilmoitus. Kuntaliitto tulkitsee, että aluevaltuuston jäsenyys ei kuitenkaan ole sellainen toimi, josta tulee ilmoittaa.

Tehtäviä puolueessa ei tarvitse ilmoittaa, koska puolue toimintaan osallistuminen on itsestään selvää, kun henkilö on valittu luottamustoimeen puolueen edustajana.

Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät (Siikajoen kunnan hallintosääntö 68§)

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla. Tarkastuslautakunta on sidonnaisuusrekisterin rekisterinpitäjä.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle tiedoksi vuosittain.

Lisätietoja:

Päivi Klasila, hallinnon palvelusihteeri

paivi.klasila@siikajoki.fi, puh. 040 3156 214